

1 Thessalonians

Tiroma Leta

Paul Mo Ulia Isana Mara

Thessalonica

Leta Nike

Paul mo tapulo na vao kalesia Thessalonica (2.13–14), ale mo sopo kilau matan te mania, pani mo lo hani na masumasuna (2.9). Tiroma, la kalesia atu la lo lotulotu vono (1.9), pani nake la turu ūilangi hin Moli, ale mata nora oloolo, Retiřuhu mo vano ūalihi hin jara atu (1.8).

Tamlohi hai atu, la turuleji hin Paul, ale mo rovo mo vano Athens, pani mo ūrule Timothy mo vano vara i rohira Thessalonica (3.1–5). Timothy mara mo mele hilu, mo verea isan Paul mara la lo turu ūilangi ale vara la lo hahau na opoia (3.6–10).

Kalesia hai Thessalonica la sopo voko, la lo toho purongo matan la lo ūromūromia vara i pa sopo tuai Moli i pa mele pala na varama (4.11–12). Hai la lo ūromkaka matan te vonara la mate moiso pani Křisto mo sopo lo pala, la pa mele turu teni mo vono? (4.13–15), Paul mo retinanauhira, mo verea mara la lo hahau usuri na masalon God tarea (5.1–11).

Mo ūruhu vara tarea ūa lo ūromūromi na sava Paul mo verea akerihi:

‘Ha avulahi tarea, ha lo tatamahu mata usiusi tarea, ha vere meje mata hinau tari, matan har-ihī enia masalon God hin Křisto Iesu matamim.’ (5.16–18)

Hin Leta Nike

1. Retiololo (1.1–3)

2. Tovongi mata rasua nona Kalesia Thessalonica (1.4–3.13)
3. Mauri atu God mo avulahi hinia (4.1–12)
4. Vara Moli i mele pala (4.13–5.11)
5. Isoiso Retiololo (5.12–28)

¹ Enau Paul na uli leta nike isamim vao kalesia sei Thessalonica, na hijan God Tama peresi Moli Iesu Kristo, Silas peresi Timothy la lo toho pereiāu nike.

Romruhu peresi na tamata i pa toho isamim.

Nora Rasua

² Kama lo vere meje isan God tarea matamim mo isoiso na nomam usiusi, ³ kama lo vere kamim isan nořa God Tamařa, mata nomim voko sei ka lo vaira mata nomim rasua, ale mata nomim vavahinau sei ka lo vaira mata nomim opoia, peresi na nomim turu řilangi tarea sei ka lo vaia matan ka lo řomtoho matan nořa Moli Iesu Kristo.

⁴ La voraiku peresi na vevoraiku řuhuřuhu, God mo opoi kamim, ale kama levosahia mo řuhu vara God mo viřoni kamim, ⁵ matan nomam Retiřuhu mo mai isamim, mo sopo mai na retireti purongo, pani mo mai peresi na suiha matan Tanume Tapu mo tueni kamim matan vara ha pa levosahia i řuhu vara Retiřuhu enia mo vararuhi. Kamim ka levosahia mo řuhu vara posimam hin rani atu kama lo toho isamim mo sohena sava matamim, ⁶ ale ka lo tovongi kamam peresi Moli matan kamim ka lavi na Retiřuhu, hina purongo vara ka lavi na rongohaji sasati matana, pani ka avulahi na avulahi non Tanume Tapu, ⁷ matan ka mai sohena tovongi matea isana tamlohi rasua tari Macedonia peresi Achaia. ⁸ Mata reti non Moli sei

mo lo malue isamim mo roroa Macedonia peresi Achaia, ale nomim rasua hin God mo roroa na jara tari, ale mo vaia kama sopo eři mele vere te hinau mata nomim rasua isara. ⁹ Matan enira hasera la lo mele verea vara ka lavi kamam na posposi ūruhu sohena sava na nomam hahau. La verea sohena sava ka vahāri na tamasi, ale ka posí ka vano isan Moli matan vara ha volitusi isan God varāruhu sei mo lo mauri, ¹⁰ ale ka lo saovi matan Natuna sei i pa tai na tuka, God mo sauteterahia na mateia, Iesu, enia mo juriřa na talai lolokoru non God mata hehe sei mo lo mai.

2

¹ Kamim ka levosahia mo ūruhu la voraiku peresi na vevoraiku ūruhu ūruhu, vara nomam mai isamim mo sopo vano hina purongo. ² Pani hina purongo vara kama lavi na rongohaji moiso na nora vailejleji hin kamam Philippi, sohen ka levosahia, pani kama lo turu ūlangi hin nořa God vara kama lo vereuli na Retiřuhu non God isamim na livuha rani ūlangi. ³ Matan nomam ngurunguru matamim, mo sopo malue na hinau mo sopo tataholo teni na hina lumiha, teni vara kama vahitea vara kama halu, ⁴ pani matan kama lo retireti sohena vaharule sei God mo majinga hin kamam vara kama lavi na Retiřuhu. Kama sopo vaia matan vara tamlohi la pa avulahi hin kamam, pani vara God i avulahi, enia natu, haratu mo lo ariřa vara ūr lo vai te vavahinau mata sava. ⁵ Matan kama sopo mai isamim mata haruharu sohen ka levosahia, teni vara kama tapala peresi kamim mata mania, haratu God mo levosahia, ⁶ ale kama sopo ale na hasohaso nona tamlohi, mo

sopo isamim teni isan te tinapua, ⁷ hina purongo vara mo tataholo vara kama usi te hinai isamim matan kamam kama vahařule non Křisto. Pani kama mai isamim na posposi malum sohena hařai vasusu matea mo lo susui na natuna, ale mo lo kilaura. ⁸ Ale matan kama opoi kamim mo tavera, mo vai kamam kama avulahi vara kama sile kamim na Retiřuhu non God, ale maurimam sohena, kama silera isamim, matan ka mai ka vorai řuhuřuhu isamam.

⁹ Matan ka levosahia la voraiku peresi na vevo-raiku řuhuřuhu, vara na rani kama lo retivujavu-jangi isamim, kama voko řilangi na rani peresi na vutepongi mata mania matan vara kama sopo tau te tetehi isan te vonamim. ¹⁰ Kamim ka levosahia, ale God mo levosahia vara nomam posposi mo tapu isamim sei ka rasua, ale mo tataholo sohena sava, ale mo sopo te hinai i sati vara tea i pa eři pisuhi kamam hinia. ¹¹ Matan ka levosahia vara mo sohena sava isana tata matea peresi natuna, ¹² kama lo ngurunguru hin kamim, ale kama lo retituetueni kamim, ale kama lo verea řilangi vara ha hahau na mauri sei God i pa avulahi hin kamim hinia, enia natu, mo tovi kamim vara ha mai hin nona mauri atu enia mo supe hinia peresi na hasohasona.

¹³ Ale kama lo vere meje isan God tarea matan hin rani atu ka lavi na reti non God isamam, ka sopo lavia sohena retireti nona tamlohi purongo, pani reti non God varařuhu, ale mo lo vai na nona vavahinai hin kamim sei ka rasua.

¹⁴ Matan kamim ka vorai kalesia řuhuřuhu, ka tovongi na vao kalesia tinatinapu hin Křisto Iesu non God hin Judea, matan ka lavi na rani řilangi

isana tahisamim mo sohena tamlohi rasua Judea la lo lavia isana Jew.

¹⁵ Enira la haratu sei la vilimatei Moli Iesu peresi na p̄ovet, la levuti nařihi kamam, ale God mo sopo avulahi hinira, ale enira la lo turuleji na tamlohi tari, ¹⁶ matan la turuhoro kamam vara kama sopo retireti isana tamlohi ūrořha matan vara la pa juri. Hin posposi akerihi tarea la lo takonahi na nora hehe mo sahe vara i mařivi, pani talai lolokoru non God mata hehe i pa jovi vevuhi isara.

Romřomi Non Paul

¹⁷ Pani la vorai peresi na vevorai ūruhuřuhu, mo tapulo hin rani atu la lavi nařihi kamam isamim mata makomo rani — ka sopo mele hite na nahomam, pani mapumam la lo toho isamim. Ale matan kama opoia mo tavera vara kama eři mele mai isamim, kama vahitea mo ūlangi matan vara kama mele mai. ¹⁸ Matan kamam kama opoia vara kama mele mai isamim, vararuřuhu enau, Paul na opoia vaha visa, pani Setan mo lo turuhoro kamam. ¹⁹ Matan sava natu, enia nomam ūromtoho teni avulahi teni ūrongořongo nona supe kama pa avulahi tavera hinia na nahon Moli Iesu hin rani atu vara i pala? Enia kamim. ²⁰ Varařuhu, kamim ka nomam hasohaso peresi na nomam avulahi.

3

¹ Matan haratu, kama sopo eři mele taurilatia i peravu, ale kama hatihia vara kamam hasemam, kama pa lo toho Athens, ² Ale hitahu kama ūrule Timothy voraimam enia mo tapala na vavahinau non God mata sohai na Retiřuhu non Křisto, vara

i vai kamim ha ūilangi i retituetueni kamim na nomim rasua,³ matan vara i pa sopo tea i ūromkaka na rani mata vahite. Ka levosahi mamahunia vara God mo viōni na rani mata vahite vara la pa vahiterā.⁴ Ka levosahia, na rani kama lo toho peresi kamim, kama lo verea isamim moiso vara ūra pa lavi na nora tipahi, ale ka levosahia vara la pala.

⁵ Matan haratu, na sopo eři mele taurilatiau i peravu, ale na lo ūrulea vara i pa to hitea vara nomim rasua mo lo sohena sava. Na matahu vara korong hin te malele Tiapolo mo halu kamim moiso, ale nomam kalvono korong la vano hina purongo. ⁶ Pani Timothy mo pa pala isamam nakerihi, mo tai isamim, ale mo lavi na retiōruhu mo verea mara, nomim rasua peresi na nomim opoia la lo ūilangi. Mo vere kamam hinia vara tarea ka lo ūromōri na nořa rani ūruhu, ale vara kamim ka opoia jea vara ha mele hite kamam, sohen kamam kama opoia vara kama mele hite kamim. ⁷ Matan haratu la voraiku peresi na vevoraiku ūruhu ūruhu, hina purongo vara kama lo lavi na rani ūilangi tavera peresi na rongohaji, nomim rasua mo vai kamam kama avulahi. ⁸ Ale nake, mauri mo mele ūruhu isamam matan kama levosahia vara kamim ka lo turu ūilangi hin Moli.

⁹ Kama pa vere meje isan God i tataholo sohena sava matamim, matan ka vai kamam kama avulahi na nahon nořa God matamim. ¹⁰ Tarea kama lo usiusi ūilangi vara kama pa eři mele hite kamim, ale kama sile kamim na sava ka vejuveju hinia na nomim rasua. ¹¹ Nake nomam usiusi vara nořa God Tamařa hasena, peresi nořa Moli Iesu i vai na malele tataholo vara kama mai isamim.

¹² Kama lo usiusi vara Moli i vai na nomim opoia i ulua, ale i mařivi savulevule matamim hatehateahi peresi na tamlohi tari tinapua, sohen nomam opoia mo vaia matamim. ¹³ God i pa vai na mapumim la ūilangi matan vara tea i pa sopo eři tuvai kamim hin te hinau, ale ha tapu na nahon nořa God enia Tamařa hin rani atu nořa Moli Iesu i pa mai peresi na nona tamlohi tapu.

4

Posposi Atu God Mo Opoia

¹ La voraiku peresi na vevoraiku ūahuřuhu, mele hinau matea, hin rani atu kama lo toho peresi kamim, kama vujangi kamim vara ha pa hahau sohena sava na maurimim vara ha vai God i avulahi, ale ka lo usuria sohena. Ale nake na hijan Moli Iesu, kama vere kamim vara ha lo ulua i tavera hinia. ² Matan ka levosahi vujangi atu kama lo taua na limamim moiso na suiha non Moli Iesu. ³ Matan masalon God mo sohen harihi, vara maurimim la vokevoke, ale ha toho asau na mauri maji, ⁴ ale vara kamim hatehateahi ha levosahi na malele mata hase kilau mamahuni na epemim na malele tapu vara tamlohi la pa hasohaso kamim matana, ⁵ mo sopo na masalo epemim sohena tamlohi ūořoha la lo vaia.

⁶ Ha sopo vai te hehe sei isan te voraimim kalesia hatea, teni ha halua hin malele akerihi, matan God i pa sile na talai isana tamlohi sohena, vara la lo vai na hina sati sohen harihi, sohen kama pete sile na nomam retireti ūilangi isamim matara moiso. ⁷ Matan God mo sopo toviřa mata mauri mo lumiha, pani vara ūa hahau na mauri vokevoke ūahu. ⁸ Matan haratu, vara tea mo ūahu

hin la vujangi nike, mo sopo ūahu na tamlohi, pani mo lo ūahu hin God sei mo lo sileřa na nona Tanume Tapu.

⁹ Nake, na posposi vorai la opoiopoira, kama sopo opoia vara kama mele uli te hinau isamim matana, matan kamim God mo vujangi kamim moiso vara ha opoiopoi kamim. ¹⁰ Ale varauhu, kamim ka opoi na vorai kalesia tari ūalihi Macedonia. Ale la voraiku peresi na vevoraiku ūahu, sava ka lo vaia mo ūahu, pani ha mele ulua i tavera hinia. ¹¹ Ha tau na ūomim vara ha usuri na mauri malum, ha sopo sohai na ngalsumim na hinau non tinapua, ha hani na masmasumim hasemim sohena kama verea isamim, ¹² matan vara la haratu la sopo rasua la pa hitevosahia na nomim hahau, ale la hasohaso kamim matana, matan vara ha pa sopo ūomtoho na tinapua.

Rani Sei Moli I Pa Mele Mai Hinia

¹³ La voraiku peresi na vevoraiku ūahu, kama sopo opoia vara ha sopo levosahia vara i pa sohena sava isan la haratu la mate moiso teni vara ha tangi sohen la haratu sei mo sopo te nora ūomtoho. ¹⁴ Ra rasua vara Iesu mo mate, ale mo mele turu, ale ūa rasua vara God i pa vai la haratu la mate moiso hin Iesu, la pa mai peresi Iesu.

¹⁵ Sohen Moli mo hase verea, kama verea isamim vara enřa sei ūa pa lo mauri, vara ūa pa toho i tikeli rani atu Moli i mele mai, ūa pa sopo tiroma hin la haratu la mate moiso, ¹⁶ matan Moli hasena, i pa tai na tuka i sinai i ulo na retileu, peresi na leo supe nona angelo matea, ale peresi na roroa trumpet non God, ale la haratu la mate hin Křisto la pa turu tiroma. ¹⁷ Ale hitahun haratu,

enřa sei ţa pa lo mauri, ale ţa pa lo toho, ţa pa sahe peresira aulu na telangi vara ţa pulutahi peresi Moli na masapa, ale ţa pa toho peresi Moli tui tui. ¹⁸ Matana, ha retituetueni kamim hatehateahi hin la reti nike.

5

Isoiso Rani

¹ Ale nake, la voraiku peresi na vevoraiku ţuhuřuhu, kama sopo opoia vara kama uliuli isamim matan la rani sei, ² matan ka levosahia mo ţuhu moiso vara rani atu vara Moli i pa mele mai hinia i pa sohena tamlohi vavanaho matea mo mai na vutepongi. ³ Vara tamlohi la lo verea lara, ‘Tamata mo lo toho, ale ţa tatamahu!’ Vahatea purongo, komokomo i pa jovi isara, sohena haři varihaji isana hařai mata lavilavi. La pa sopo eři rovo.

⁴ Pani kamim la voraiku peresi na vevoraiku ţuhuřuhu, ka sopo toho na ţořoha matan vara rani atu i vai kamim ha pa hutu kamim sohena ka hutu kamim na tamlohi vavanaho matea. ⁵ Kamim mo isoiso ka natun malarani, ale nomim hahau enia mata rani. Enřa ţa sopo mata vutepongi teni mata ţořoha. ⁶ ale matana, ţa sopo sohena tatuara sei la lo juruvi, pani ţa tatamahu, ale ţa hase taurilatiřa. ⁷ Matan la haratu la lo juruvi, la juruvi na vutepongi, ale la haratu la lo putu na wai ţilangi, la putu hinia na vutepongi. ⁸ Pani matan enřa ţa tamlohi mata malarani ţa hase taurilatiřa tarea, ţa ru na rasua peresi na opoia sohena ruru mata tingting matea, ale nomim ţomtoho mata juri i pa sohena hat matea mata vuro. ⁹ Matan God mo sopo viřoniřa vara

i pa sile na nona talai lolokoru mata hehe isařa, pani matan vara ţa lavi na juri hin nořa Moli Iesu Křisto. ¹⁰ Enia mo mate matařa matan vara hina purongo vara ţa lo kilau teni ţa juruvi, ţa pa toho peresia. ¹¹ Matan haratu, ha retituetueni, ale ha tueni kamim hatehateahi sohen ka lo vaia nake.

Isoiso Retireti

¹² Nake kama lo usi kamim la vorai peresi na vevorai ţuhuřuhu vara ha sile na oloolo isan la haratu la lo voko ţilangi isamim, haratu la aulu hin kamim hin Moli, ale la lo retiroařoahai kamim. ¹³ Matan sava la lo vaia ha silera na oloolo tavera na opoia mata nora voko. Ale ha sopo vasvas peresi na tinapua. ¹⁴ Ale kama lo usia ţilangi isamim la voraiku peresi na vevoraiku ţuhuřuhu vara ha retiroařoahai la haratu la maloko, ha retituetueni la haratu la matahu, ha tueni la haratu la sopo suiha, ha ţomperavu isan tamlohi tari. ¹⁵ Ha lo kilau matan tea i sopo kele na hehe peresi na hehe, pani tarea ha vaihite vara ha vai na posposi ţuhu isamim hatehateahi, ale isana tamlohi la sopo rasua.

¹⁶ Ha avulahi tarea, ¹⁷ ha lo tatamahu mata usiusi tarea, ¹⁸ ha vere meje mata hinau tari, matan harihi enia masalon God hin Křisto Iesu matamim.

¹⁹ Ha sopo vuni na hapu Tanumen God, ²⁰ ha sopo hitelehilehi na sava tamlohi rasua tinapua mo verea vara Tanumen God mo vujangia isana. ²¹ Pani ha tapurongo hinia, ale ha vaihite na sava mo verea vara la vararuhu teni, ale ha taurilati na sava mo ţuhu. ²² Ha toho asau na hinau tari la sasati.

Usiusi Non Paul

²³ Nake God mata tamata, enia hasena i pa vai kamim ha tapu vevuhi, God i pa vai mamahuni na tanumemim, na maurimim peresi na epemim matan vara la pa toho vokevoke, ale tea i sopo eři tuvai kamim hin te hinau na mele mai nona nořa Moli Iesu Křisto. ²⁴ Haratu sei mo tovi kamim enia i pa sopo eři tope na nona retitauhi, varafuhu enia i pa vaia.

²⁵ La voraiku peresi na vevoraiku ūruřuhu, ha usiusi matamam.

²⁶ Ha sile na retiololo mata opoia isana vorai peresi na vevorai ūruřuhu tari.

²⁷ Na lo retileu isamim na nahon Moli vara ha evi leta nike isana vorai kalesia mo isoiso.

²⁸ Romřuhu non nořa Moli Iesu Křisto i pa lo toho isamim.

**Tangoa New Testament
The New Testament in the Tangoa Language of
Vanuatu
Le Nouveau Testament dans la langue Tangoa de
Vanuatu**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tangoa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019

89356e5c-df58-558e-9b27-ae0321adb2df